

Активности у воћњаку у јануару

Автор(и): ас. Кирил Крџтев, Институт по декоративни и лечебни растенија – Софија

Дата: 09.01.2024 *Број:* 1/2024

У јануару, прогнозиране минималне температуре – до минус 13⁰С – неће представљати ризик за вишегодишње усеве. Несезонски топло време је покренуло преурањено и непожељно бубрење пупољака код неких раноцветних жбунастих и воћних врста као што су дрен, кајсија, бресква и трешња, на местима у крајњим југозападним регионима.

Температуре су сада опале и уочава се промена агрометеоролошких услова. Очевани хладни талас до око средине месеца спречиће неумеран развој раноцветних жбунастих и воћних врста, што би иначе довело до смањења њихове отпорности на зиму. Очеване падавине и снег ће помоћи да се повећају резерве влаге у земљишту у слоју од 100 цм.

Током другог и трећег десетодневља, агрометеоролошке услове ће одређивати температуре блиске климатским нормама.

Током месеца, повољнији услови за обављање зимског резања јабучастих воћних врста ће се јавити на почетку првог и током већег броја дана трећег десетодневља. Зимско прскање није погодно у подручјима са падавинама.

Пољопривредно-техничке активности

У воћњацима

- Наставља се рад на механизованом контурном и ручном резању у засадима јабука и крушака;
- У хладњачама се прати поштовање режима складиштења.
- Наставља се рад на поправци старих и изградњи нових потпорних конструкција.
- Почиње транспорт и расипање стајњака у воћњацима, при погодним временским условима.
- Сакупља се калем за пролећно калемљење.
- Води се рачуна о заштити семена стављених на стратификацију.
- Одређује се површина за садњу нових воћњака.

У засадима јагода

- Утаљује се земљиште око осенчених осенчених биљака јагода из јесена, које су подигнуте наглим температурним колебањима и недостатком снега.
- Почиње грејање стакленика за форсирану производњу плодова јагоде.
- Изграђују се пластични тунели за рану производњу јагоде.

У засадима малина

- Граде се нове потпорне конструкције и поправљају старе.
- Да би се заштитиле младе биљке од подизања, земљиште око њих се утаљује, и, где је могуће, окучи се до око 10 цм изнад коренског врата.

У засадима црног рибизла

- Наставља се резање за плодоношење.
- Наставља се сакупљање резница.
- Води се рачуна о очувању укоренилих биљака намењених за пролећну садњу.
- Прегледају се леје за укоренљавање и, у случају ризика од подизања и оштећења од мраза, земљиште око биљака се утаљује.
- Посебна пажња се посвећује спречавању загревања и кварења воћа у хладњачама.
- Утврђују се потребе за минералним ђубривима и, где је могуће, обезбеђују потребне количине за пролећно ђубрење.

У засадима са другим усеви

- Наставља се сакупљање резница са актинидије, ароније, нар, морске рибизле и смокве.
- Наставља се сакупљање семена актинидије, које се ставља на стратификацију.
- Редовно се влаже семе кавкаске рајске које је подвргнуто стратификацији, а које ће се користити као подлога за рајску.
- Семе ароније се чисти од меснатог дела, пажљиво испере и стави на стратификацију у подруме са чистим речним песком.
- Наставља се изградња жичаних конструкција типа пергола у засадима актинидије.

Мере заштите биља

Зимско прскање се може спровести на дрвенастим врстама и малини.

Резултати зимског прскања су добри када се раствори наносе у облику великих капи и када су сви делови дрвенастих и полужбунастих врста прекривени раствором. Код дрвенастих врста то се постиже применом $100\text{--}150 \text{ дм}^3$ по декару моћним прскалицама при ведром времену.

мини́рајући мољац

За дрвенасте врсте:

Прскање се спроводи са 3% раствором Пара Зомер или Акарзин против штитастаца и ваши, пселида, вунасте јабучине ваши, јаја зимских лептира, гриња, лутки мини́рајућег мољаца, итд., који презимљавају на стаблима и у крошњама дрвећа. Прскање се обавља само када је густина популације неких од штеточина изнад економског прага штетности.

црвене листне пеге на шљиви

Прскање се спроводи са 2% бордоском смешом или другим производима на бази бакра против шљивиних џепова на шљивама, ватрене пепелнице код јабучастих врста, увојавања листова брескве, шупљикавости листова код коштичава, браон трулежи, бактеријског одсушивања, опалим листовима да би се уништио инокулум парше који презимљава на јабукама и крушкама, црвеним листовим пегам на шљиви, антракнозе ораха, церкоспоре листовних пеге и парше бадема.

дидимела на малини

За малину:

Против дидимеле, кониотиријума, антракнозе и листних пега, третман се спроводи са 2% бордоском смешом или другим производима на бази бакра, а прскају се и опали листови.

Против калифорнијског штитастиг вашка, третман се спроводи са 3% раствором Пара Зомер или Акарзин.

Наставља се поправка хортикултурне механизације, опреме за наводњавање, прскалица, прашилица и других.

Води се рачуна о заштити средстава за заштиту биља од влаге; набављају се потребне количине и распоређују у складиштима.

Израђују се ентомолошке кавези, рамови, изолатори и светлосне замке. Набављају се жуте лепљиве карте и други материјали неопходни за прогнозу мера заштите биља од економски значајних штеточина воћних усева.

У ровове за садни материјал воћа стављају се нови отровани мамаци против мишева.

Бирају се сорте за садњу нових воћњака.